

Probleemanalyse Dordt West

Dinsdag 10 januari 2023

In een aantal stedelijke gebieden in Nederland staat de leefbaarheid en veiligheid onder druk. In die gebieden kwamen veel mensen met een combinatie van problemen op het vlak van onder meer wonen, inkomen, zorg en onderwijs. In dit soort omgevingen is het toekomstperspectief voor jongeren niet altijd even rooskleurig, dat maakt hen kwetsbaar voor de verleidingen van een georganiseerde en ondermijnende criminaliteit. Vanuit het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV) wordt ingezet op het 'op orde brengen' en verbeteren van 'het perspectief van de bewoners' in de meest kwetsbare gebieden in Nederland.

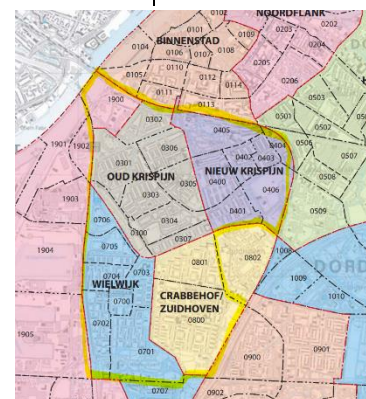
Het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid

Het NPLV is een programma om de leefbaarheid en veiligheid van kwetsbare gebieden in Nederland binnen 15 á 20 jaar tijd op orde te brengen en het perspectief van de bewoners te verbeteren. Dit door langjarige inzet van het Rijk, samen met gemeenten en andere lokale partijen. Subdoelstellingen van het programma zijn:

1. Het verbeteren van de **fysieke leefomgeving**. Het doel is het realiseren van meer kwalitatief goede woningen in een gemengde wijk waar het veilig en leefbaar wonen is.
2. Het bieden van een **beter perspectief**. De inzet is erop gericht dat meer kinderen en jongeren in staat worden gesteld hun talenten te ontwikkelen; meer mensen worden begeleid naar werk, het aantal problematische schulden wordt teruggedrongen en dat meer mensen naar elkaar omzien. Verbeteringen op de terreinen wonen, werken en leren dragen ook bij aan een afname van de zorgvragen in deze gebieden.
3. Het vergroten van de **veiligheid**. Het doel is dat minder jongeren afglijden in de criminaliteit en dat gebieden weerbaarder worden tegen georganiseerde en ondermijnende criminaliteit. Voorkomen moet worden dat kinderen, jongeren en jongvolwassenen in een kwetsbare positie de criminaliteit in gaan, daar steeds verder in verstrikt raken en zich doorontwikkelen tot geharde criminelen.

Deze doelen staan niet op zichzelf maar hangen onderling met elkaar samen.

Het gebied Dordrecht West (Dordt West) bestaande uit de wijken Oud Krispijn, Nieuw Krispijn, Wielwijk en Crabbehof, is zo'n gebied. Het gebied maakt onderdeel uit van de 20 door het ministerie van BZK geselecteerde gebieden die als koploper onderdeel uitmaken van het nationale programma. Voor Dordt West loopt al sinds 2009 een integraal programma rond wonen en werken. Dat programma wordt nu zowel inhoudelijk als wat betreft governance herzien in het kader van het NPLV. Daartoe worden enkele procesmatige en inhoudelijke

stappen gezet om uiteindelijk te komen tot een uitvoeringsprogramma Dordt West voor de komende 20 jaar.

Probleemanalyse

De eerste inhoudelijke stap bestaat uit het opstellen van een probleemanalyse. In het laatste kwartaal van 2022 zijn daartoe enkele onderzoekswerkzaamheden uitgevoerd:

- Er is een brede kennissessie georganiseerd (24 november 2022) met professionals die werkzaam zijn in de wijk onder meer vanuit het onderwijs, de woningbouwcorporaties, zorg, de gemeente, politie, GGZ, kinderopvang en welzijnsorganisaties. Focus in deze sessie lag op het identificeren van problematiek en wat de oorzaken zijn die ten grondslag liggen aan de problematiek. In de bijlage bij dit document is een weergave opgenomen van alle factoren die in die sessie genoemd zijn.
- Data-analyse op basis van de bestaande monitoringssystematiek voor Dordt West en gegevens vanuit het Dashboard Zicht op Wijken dat vanuit het NPLV is ontwikkeld.
- Door het Onderzoekscentrum Drechtsteden is een enquête uitgezet onder bewoners van Dordt West. Dezelfde enquête is uitgezet onder professionals die werkzaam zijn in Dordt West. De resultaten van de beide enquêtes zijn uitgewerkt in het rapport 'Uitdagingen Dordt West'.

De uitkomsten van elk van deze onderzoekswerkzaamheden heeft zijn beslag gekregen in voorliggend document dat als een samenvatting is te lezen van de probleemanalyse. Van elk van de onderdelen is namelijk ook een uitgebreidere rapportage / verslaglegging beschikbaar. Deze zullen als aparte bijlagen worden toegevoegd aan dit document.

Leeswijzer

In het vervolg van dit document gaan we eerst in op enkele algemene kenmerken van Dordt West. Vervolgens brengen we de problematiek van Dordt West in beeld aan de hand van de 5 centrale thema's uit het NPLV, het gaat om:

- Wonen en fysieke leefomgeving
- Onderwijs
- Werk en inkomen
- Veiligheid
- Gezond leven en gezondheid

Per onderdeel gaan we in op de uitkomsten van de kennissessie en de enquêtes, we ondersteunen dit met inzichten vanuit de data.

1. Enkele algemene kenmerken van Dordt West

Uit een eerste analyse van enkele algemene kenmerken van Dordt West, zie ook tabel 1, vallen enkele zaken op:

- De gemiddelde WOZ-waarde van de woningen is met 169.000 euro relatief laag in vergelijking met het gemiddelde in Dordrecht (227.000) en Nederland (290.000).
- In het gebied staan relatief veel woningen van corporaties (sociale huur), het gaat om 41 procent van de totale woningvoorraad. Het gebied kent daarmee een veel grotere voorraad sociale huurwoning dan gemiddeld in Dordrecht (28 procent) en Nederland (12 procent).
- Het grootste deel van de woningen in het gebied is gebouwd vlak na de Tweede Wereldoorlog (periode 1945 – 1964), in Oud Krispijn zijn veel woningen van vóór de Tweede Wereldoorlog.
- Het inkomen in Dordt West ligt lager dan gemiddeld en meer mensen dan gemiddeld ontvangen een bijstandsuitkering (61 op de 1.000 inwoners).
- Dordt West kent relatief vaker voortijdig schoolverlaters (5 procent) dan gemiddeld in Dordrecht (3 procent) of Nederland (2 procent).
- De inwoners van Dordt West zijn vaker laagopgeleid (42 procent) dan in de rest van Dordrecht (31 procent).

Tabel 1: Enkele algemene kenmerken van Dordt West vergeleken met de gemeente Dordrecht en Nederland*

		Oud Krispijn	Nieuw-Krispijn	Wielwijk	Crabbehof*	Dordt West	Dordrecht	Nederland
Algemene kenmerken								
<i>Aantal inwoners</i>	<i>In 2022</i>	10.855	4.980	5.463	7.509	28.807	119.550	17.407.585
<i>Leeftijdsofbouw</i>	Jonger dan 15	16%	16%	19%	16%	16%	18%	17%
	15 tot 25 jaar	12%	12%	13%	12%	12%	11%	9%
	25 tot 45 jaar	25%	25%	30%	28%	27%	27%	30%
	45 tot 65 jaar	28%	28%	26%	23%	26%	27%	22%
	Ouder dan 65	19%	19%	12%	20%	18%	18%	21%
Wonen en fysieke leefomgeving								
<i>Aantal woningen</i>	<i>In 2020</i>	4.513	2.655	3.073	4.515	14.756	55.279	7.891.786
<i>Gemiddelde WOZ-Waarde</i>		181.000	163.000	178.000	153.000	168.569	227.000	290.000

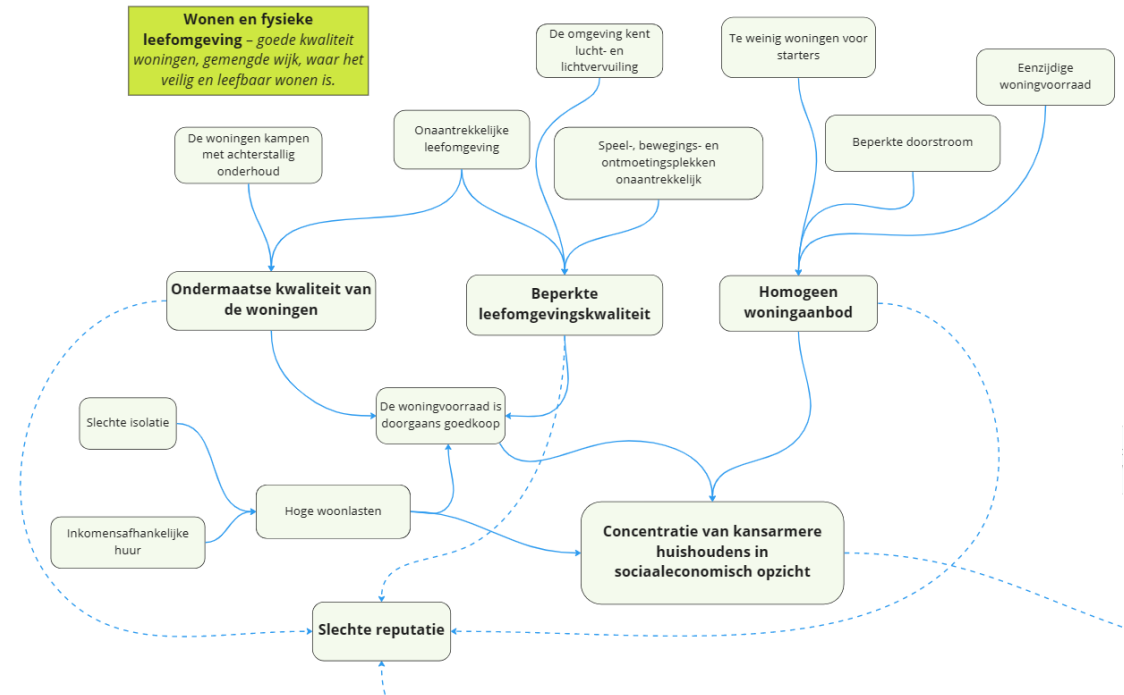
		Oud Krispijn	Nieuw-Krispijn	Wielwijk	Crabbehof*	Dordt West	Dordrecht	Nederland
<i>Eigendom</i>	<i>Corporatie</i>	28%	49%	43%	49%	41%	28%	12%
	<i>Koop</i>	56%	37%	41%	32%	43%	58%	58%
	<i>Overig huur</i>	16%	13%	16%	19%	16%	14%	30%
<i>Bouwperiode</i>	<i>Voor 1944</i>	62%	21%	3%	1%	26%	21%	18%
	<i>1945 - 1964</i>	12%	57%	37%	59%	40%	16%	14%
	<i>1965 - 1974</i>	0%	0%	13%	20%	9%	15%	16%
	<i>1975 - 1991</i>	9%	9%	7%	4%	7%	25%	23%
	<i>1992 - 2005</i>	2%	5%	25%	5%	8%	13%	14%
	<i>Na 2005</i>	15%	8%	14%	11%	12%	10%	15%
	Werk en inkomen							
<i>Gem. integraal persoonlijk inkomen</i>		19.400	19.400	20.400	20.100	19.798	24.700	25.700
<i>Bijstandsuitkeringen Per 1.000 inwoners</i>		44	62	68	69	61	33	24
Onderwijs en opleiding								
<i>Voortijdig schoolverlaters</i>		3%	5%	7%	5%	5%	3%	2%
<i>Opleidingsniveau</i>	<i>Laag</i>	40%	38%	46%	44%	42%	31%	28%
	<i>Middelbaar</i>	19%	19%	17%	16%	18%	26%	31%
	<i>Hoog</i>	41%	43%	37%	40%	40%	43%	41%

* Veel gepresenteerde cijfers van de wijk Crabbehof zijn inclusief de buurt Zuidhoven, deze buurt maakt geen onderdeel uit van het focusgebied Dordt West voor het NPLV, maar vanwege pragmatische statistische redenen zijn veel cijfers van deze buurt wel meegenomen in bovenstaande tabel en ook in de onderstaande toelichting op de verschillende feiten en cijfers per thema.

2. Wonen en fysieke leefomgeving

De ambitie van het NPLV op het gebied van wonen en fysieke leefomgeving is dat er een goede kwaliteit van woningen is en dat gemengde wijken ontstaan, waar het veilig en leefbaar wonen is.

In de eerste **Kennissessie** Dordt West is een eerste inventarisatie van problemen, oorzaken en gevolgen daarvan gedaan. In het schema rechts is dat verbeeld. Kort samengevat kampt Dordt West met een ondermaatse kwaliteit van woningen, een niet aantrekkelijke leefomgeving, waar de kwaliteit van de openbare ruimte vaak niet goed is, daarbij is sprake van een homogeen woningaanbod. Dat zorgt voor een concentratie van kansarme huishoudens in sociaaleconomisch opzicht en de staat van de woningen en openbare ruimte doet de reputatie van het gebied geen goed.

Deze eerste inventarisatie laat zich ondersteunen door enkele **feiten en cijfers** over het gebied op dit vlak:

- De leefbarometer geeft een indruk van de leefbaarheidssituatie en hoe die zich in de afgelopen jaren heeft ontwikkeld. Daartoe onderscheidt het een aantal dimensies. Binnen de pijler Wonen en fysieke leefomgeving, zijn de dimensies Woningvoorraad en Fysieke omgeving interessant. De leefbarometer toont dat de **woningvoorraad in Dordt West een (zeer) grote negatieve bijdrage** levert aan de leefbaarheid.
- De bevolkingsdichtheid per vierkante kilometer in Dordt West is vier maal hoger dan in de gemeente Dordrecht. Met een vrij gemiddelde huishoudensgrootte, betekent dit dat het **woonoppervlak per woning relatief klein is**. Dit zorgt ervoor dat, samen met de niet bijzonder aantrekkelijke fysieke omgeving en de slechte isolatie van de woningen, dat de gemiddelde WOZ-waarde in Dordt West 20 à 33 procent lager ligt. Dit geeft een indicatie van de aantrekkelijkheid van Dordt West.

- De leefbarometer toont dat de fysieke omgeving in Dordt West langs de Mijlweg een negatieve bijdrage levert aan de leefbaarheid, terwijl vrijwel geen afwijkingen zijn in overig Dordt West.
- Niettemin kent Dordt West **wezenlijk minder openbaar groen** dan elders in de gemeente Dordrecht: het gaat om een derde minder. Dit betekent dat het stedelijk hitte eiland effect nadrukkelijk aanwezig is in Dordt West.
- De huishoudens van Dordt West kennen **bovengemiddeld veel schulden**. Het gaat om 14 tot 19 procent van de huishoudens, terwijl dit in de gemeente Dordrecht 11 procent bedraagt.
- Dit is problematisch in combinatie met de **slecht geïsoleerde woningen**: 10 procent van de huishoudens behoorde tot de minst verdienende van Nederland, terwijl zij een gasverbruik hadden dat bij de hoogste 50 procent van Nederland zat. Dit is in de gemeente Dordrecht half zo hoog. Daarmee heeft het huidige energieprijnspeil een buitenproportioneel grote impact op de huishoudens in Dordt West.

Vanuit de **enquêtes** onder inwoners en professionals valt het volgende op:

- 30 procent van de inwoners noemt ‘woning en woonomgeving’ als één van de grootste problemen in Dordt West.

“Slechte bestrating, de straten zijn soms groener als het naast gelegen grasveld.”

Crabbehof, man 65-74 jaar

- Wat inwoners vooral noemen is dat zij overlast hebben op het gebied van verkeer (42 procent, zit hem vooral in gedrag/snelheid en parkeren)

“Verkeersoverlast: teveel zwaar verkeer, snelheidsovertredingen, lawaaioverlast van o.a. motoren, onveiligheid voor fietsverkeer.”

Nieuw-Krispijn, man 55-64 jaar

- Ook noemt 13 procent van de inwoners de voorzieningen in de wijk als een van de grootste problemen.

- Onder professionals is de aandacht voor de woning en woonomgeving in het gebied wat groter, 37 procent van hen geeft aan dat dit één van de grootste problemen is. Thema's die worden genoemd zijn de staat van de woningen en verpaupering daarvan (17 procent) en de staat van de buitenomgeving (11 procent).
- Uit de kennissessie volgt dat de woningvoorraad in Dordt West ook van invloed is op de samenstelling van de wijk. 31 procent van de professionals geeft aan dat het thema 'sociaal en samenstelling wijk' één van de grootste problemen is. Daarbij wordt de bevolkingssamenstelling het vaakst genoemd.

”Concentratie van kwetsbare bewoners en toename daarvan. Energie-onzuinige woningen en de gevolgen daarvan (betaalbaarheid en gezondheid). Afval en ongedierte in openbare ruimte.”

Professional wonen

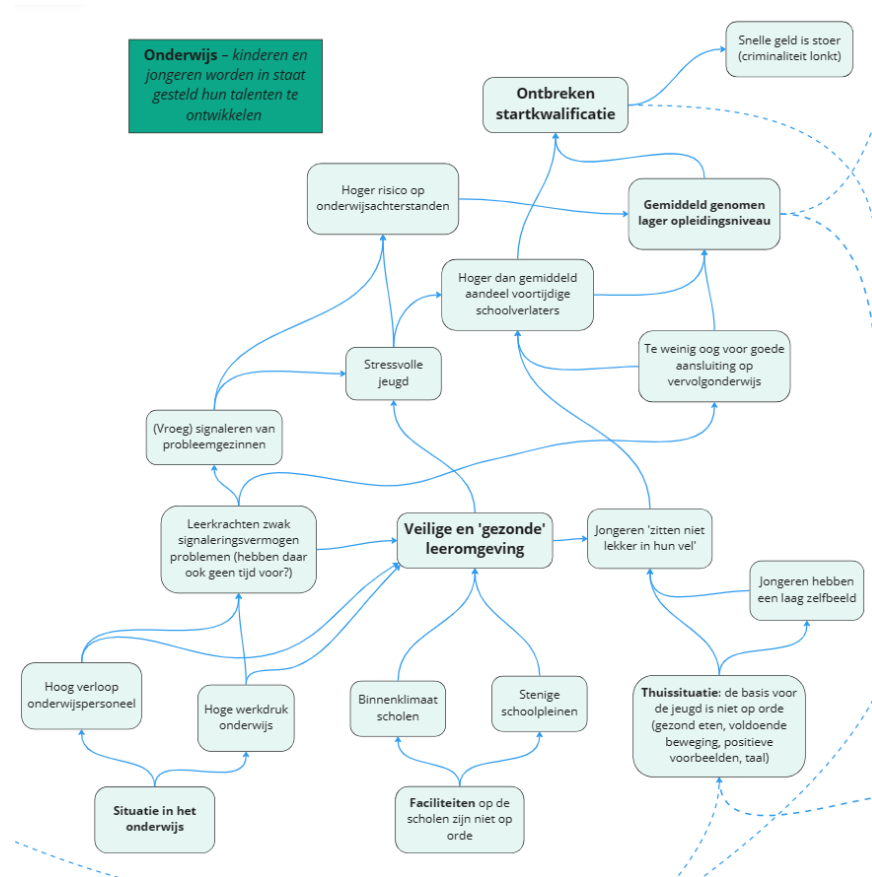
3. Onderwijs

De inzet van het NPLV is erop gericht dat meer kinderen en jongeren in staat worden gesteld hun talenten te ontwikkelen. Dat kan door middel van onderwijs.

Rondom dit thema is tijdens de **kennissessie** een eerste beeld opgehaald van de problematiek en de oorzaken daarvan (in het schema rechts zijn de resultaten hiervan verbeeld). Kort samengevat: naast enkele meer algemene problemen in het onderwijs (hoog verloop personeel, hoge werkdruk), zorgen ook de faciliteiten op de scholen (klimaat en stenige schoolpleinen) voor een onveilige en ongezonde leeromgeving in Dordt West. In combinatie met een thuissituatie die in veel gevallen niet op orde is, zorgt dit ervoor dat jongeren vaker dan gemiddeld een stressvolle jeugd hebben, daardoor is het risico hoger dat zij voortijdig hun schoolcarrière stop zetten of dat zij tegen onderwijsachterstanden aanlopen. Vaker dan gemiddeld ontbreken in Dordt West startkwalificaties en het gemiddelde opleidingsniveau is lager vergeleken met Dordrecht of Nederland.

Enkele **feiten en cijfers** over het gebied ondersteunen dit beeld:

- In Dordt West is 19 tot 23 procent van de populatie jonger dan 18 jaar. Dit is niet hoger dan het gemiddelde in de gemeente Dordrecht. Een wezenlijk deel daarvan loopt als peuter of basisschoolleerling een **verhoogd risico op een onderwijsachterstand**: namelijk 33 tot 40 procent, waar dat in Dordrecht en Nederland een stuk lager ligt. Een peuter of basisschoolleerling heeft 1,5 tot 2,5 keer meer kans op een onderwijsachterstand dan eenzelfde kind in de gemeente Dordrecht of Nederland.

- Het percentage **voortijdige schoolverlaters** van het totaal aantal leerlingen is in Dordt West twee derde hoger dan in de gemeente Dordrecht. Ten opzichte van Nederland is zelfs 2,5 keer meer. Dit zorgt er mede voor dat ongeveer een 23 procent van de populatie in Dordt West geen startkwalificatie heeft. Dit terwijl de CITO-scores redelijk gelijk zijn aan het Nederlandse gemiddelde.
- In sommige wijken in Dordt West heeft 30 procent van de inwoners geen startkwalificatie (Wielwijk), terwijl dit gemiddeld in Nederland op 12 procent ligt.
- In Dordt West is 42 procent van de inwoners laag opgeleid. In Dordrecht als geheel ligt dit aandeel op 31 procent en landelijk op 28 procent.

Onder de respondenten op de bewoners**enquête** is er niemand die spontaan het onderwijs als één van de grootste problemen voor Dordt West noemt. Onder professionals noemt 53 procent het thema 'armoede, kansongelijkheid en onderwijs'. Daarbij gaat het met name over de financiële problematiek, maar ook het opleidingsniveau en de taalproblemen (14 procent) wordt hierbij genoemd.

“In Wielwijk is het aantal jongeren dat zonder diploma de school verlaat erg hoog (7%). Ook is het aantal jongeren zonder werk in met name Wielwijk relatief erg hoog...”

Professional jongeren en onderwijs

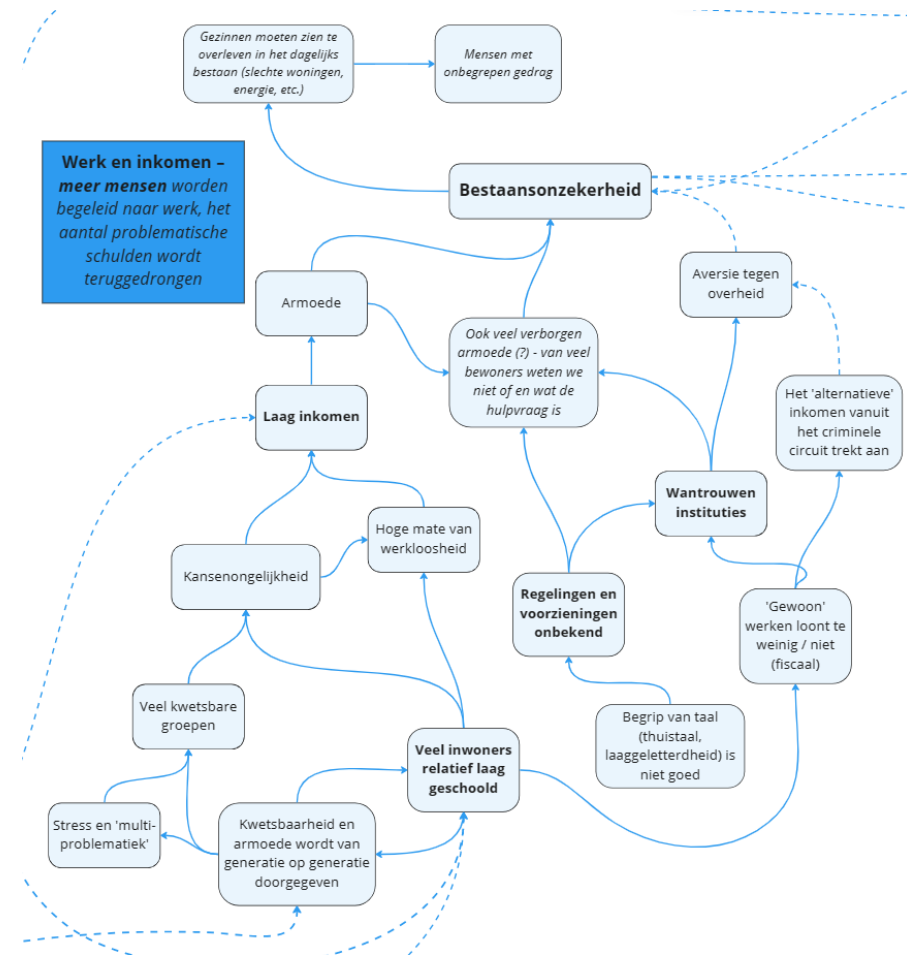
4. Werk en inkomen

Het doel van het NPLV is om meer mensen naar werk te begeleiden en het aantal problematische schulden terug te dringen.

In de eerste **kennissessie** is rondom dit thema een aantal uitdagingen geïdentificeerd en oorzaken daarvan. In het schema rechts zijn de uitkomsten hiervan weergegeven. Kort samengevat speelt op dit thema mee dat het opleidingsniveau van veel inwoners relatief laag is en dat sprake is van een concentratie van inwoners met een lage sociaaleconomische status in het gebied. De kwetsbaarheid en de armoedesituatie wordt vaak van generatie op generatie doorgegeven. Er is sprake van een relatief hoge mate van werkloosheid en een relatief laag inkomen. Hierdoor is sprake van een relatief hoge bestaansonzekerheid. Dat wordt ook veroorzaakt doordat veel inwoners regelingen en voorzieningen niet kennen en dat zij een wantrouwen hebben richting instituties en de overheid.

De problematiek wordt door enkele **feiten en cijfers** ondersteund:

- Dordt West omvat de vier wijken binnen de gemeente Dordrecht die qua sociaaleconomische samenstelling in negatieve zin het sterkst afwijken van Nederland. De financiële welvaart is voornamelijk debet aan de lage score: het **gemiddeld integraal persoonlijk inkomen ligt gemiddeld 20 procent lager** dan in de gemeente Dordrecht als geheel. Het opleidingsniveau en het recente verleden in arbeidsparticipatie bepalen ook de

sociaaleconomische scores, maar deze liggen dichterbij het Dordtse gemiddelde.

- Het aantal personen dat een **bijstandsuitkering** ontvangt is per duizend inwoners bijna twee keer zo groot als in de gemeente Dordrecht. En het aantal WW-uitkeringen ligt eveneens hoger. Tezamen zorgt dit voor een **relatief hoog aandeel huishoudens met een laag inkomen: 11 tot 14 procent** in Dordt West ten opzichte van 8 procent in de gemeente Dordrecht.
- De matige financiële welvaart leidt ertoe dat huishoudens bovengemiddeld vaak kampen met een **betalingsachterstand** (op bijvoorbeeld de zorgpremie) en een grotere kans hebben om terecht te komen in de schuldsanering.

Uit de response op de **enquêtes** valt wederom op dat bewoners deze problematiek niet spontaan noemen als een van de drie meest voorname. Professionals doen dat wel. Als eerder aangegeven heeft 53 procent van de respondenten de categorie 'armoede, kansongelijkheid en onderwijs' als één van de voornaamste problemen aangestipt. Daarbinnen staat het thema 'armoede/financiële problemen' met 46 procent op stip, gevolgd door 'kansongelijkheid en uitzichtloosheid' (14 procent).

“Armoede onder de bewoners is groot.... door de slechte woningen zijn de energielasten niet meer op te brengen ... 2. Verwaarlozing van Oud Krispijn op meerdere terreinen: sociaal, fysiek, veiligheid, onderhoud, leefbaarheid 3. Onvoldoende voorzieningen/aandacht voor ouderen, jongeren en kinderen.”

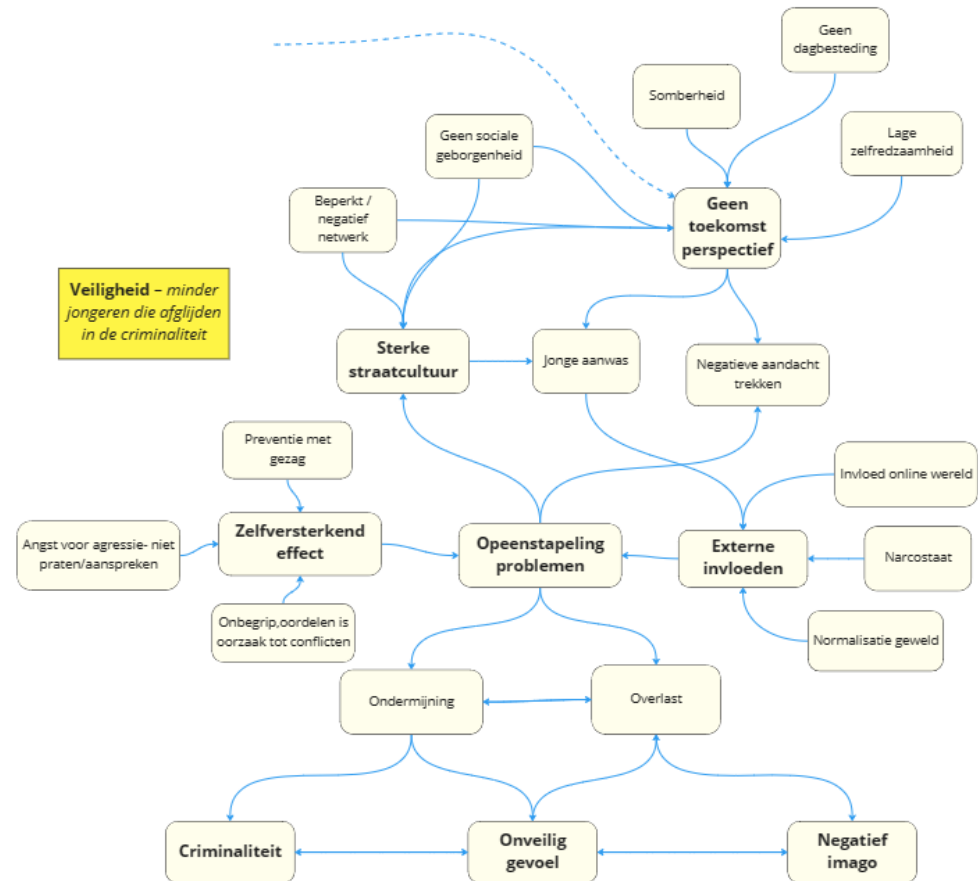
Professional ouderen, leefbaarheid, participatie

5. Veiligheid

Het doel van het NPLV is om jongeren weerbaarder te maken tegen georganiseerde en ondermijnende criminaliteit. Daarmee voorkomt het programma dat kwetsbare kinderen, jongeren en jongvolwassenen afglijden in de criminaliteit, daar steeds verder in verstrikt raken en zich doorontwikkelen tot geharde criminelen.

Rondom het thema Veiligheid is in de eerste kennissessie een aantal uitdagingen en oorzaken daarvan geïdentificeerd. In het schema rechts op deze pagina staan de uitkomsten daarvan schematisch weergegeven. Kort samengevat constateren we dat veel oorzaken van de veiligheidssituatie in de wijk voortkomen uit een lage sociaaleconomische positie van veel inwoners. Het opleidingsniveau en het inkomen zijn relatief laag, waardoor er ook weinig toekomstperspectief is. Criminele en ondermijnende activiteiten zijn voor de groepen die hiermee te maken hebben aantrekkelijk. Daarbij is een sterke straatcultuur ontstaan waardoor ook sprake is van relatief veel jonge aanwas. Uiteindelijk is sprake van een opeenstapeling van problemen op het gebied van ondermijning en overlast. Gesteld kan worden dat de criminaliteit in Dordt West hoger dan is dan gemiddeld, dat mensen vaker een onveilig gevoel ervaren dat elders en dat dit het imago van het gebied niet ten goede komt.

Enkele **feiten en cijfers** over het gebied ondersteunen dit beeld:

- De leefbaarometer geeft een indruk van de leefbaarheidssituatie en hoe die zich in de afgelopen jaren heeft ontwikkeld. Daartoe onderscheidt het een aantal dimensies. Binnen de pijler Veiligheid, is de dimensie Overlast & onveiligheid interessant. De leefbaarometer toont dat de **ervaren (en objectieve) overlast en veiligheid in Dordt West een (zeer) grote negatieve bijdrage** levert aan de leefbaarheid.
- De veiligheidsproblematiek komt nadrukkelijk naar voren in objectieve statistieken rondom overlast en veiligheid. Het **totaal aantal misdrijven** (e.g. straatoverval, aantasting openbare orde, geweldsmisdrijven, inbraken) per duizend inwoners ligt hoger dan in de gemeente Dordrecht. Met name het aantal inbraken van woningen springt eruit: in Dordt West ligt het aantal woninginbraken twee keer zo hoog dan in de gemeente Dordrecht. Verder zijn er in Dordt West ongeveer een **kwart meer overlastmeldingen** per duizend inwoners dan in de gemeente Dordrecht.
- Binnen misdrijven is het mogelijk om *high impact crimes* (HIC) te isoleren. Dit is een verzamelnaam voor delicten als woninginbraak, overvallen, straatroof en geweldsmisdrijven. De impact van HIC-delicten is groot: niet alleen voor het slachtoffer, maar ook voor de directe omgeving. Het veiligheidsgevoel in de maatschappij kan door HIC worden aangetast. Het jaarlijks aantal HIC-misdrijven in Dordt West bedraagt gemiddeld 7 per duizend inwoners. Daarmee komt dit vaker voor dan in de rest van Dordrecht (5,56) en Nederland (5,29).
- De jongeren in Dordt West (en breder in de gemeente Dordrecht) kenmerken zich door een ietwat **hoger risico om de (drugs)criminaliteit** in te gaan. Dit rijmt ook met het aandeel verdachten van drugsdelicten op dit moment: dit ligt in Dordt West tussen de 0,4 en 0,8 procent, terwijl dit in Nederland slechts 0,3 procent is.

De response op de enquêtes laat zien dat veiligheid en criminaliteit een zichtbaar en voelbaar probleem is in het gebied. Zo geeft 21 procent van de bewoners aan dat dit één van de grootste problemen is. Vaker wordt overigens ‘overlast’ genoemd (56 procent), het gaat om vuil / afval / hondenpoep, drugs/alcohol, overlast groepen.

“Vuilafval dat op straat ligt. Ze komen restafval maar 1x in de maand ophalen, vooral in de zomer veel te weinig. Vuil op straat wordt niet op gehandhaafd.

Overal lopen ratten.“

Crabbehof, man 75 jaar en ouder

Ook de professionals noemen ‘veiligheid en criminaliteit’ relatief vaak als één van de grootste problemen van Dordt West. Het gaat om 31 procent van de respondenten. Vaker wordt overlast genoemd (39 procent), het gaat hierbij echter meer om zaken die in de openbare ruimte spelen, zoals afval-vuil en ongedierte.

“Jongeren hebben geen jongerencentrum waar ze heen kunnen voor talent ontwikkeling en creativiteit. Criminaliteit en armoede spelen nog steeds een grote rol, dit veroorzaakt overlast.”

Professional jongeren

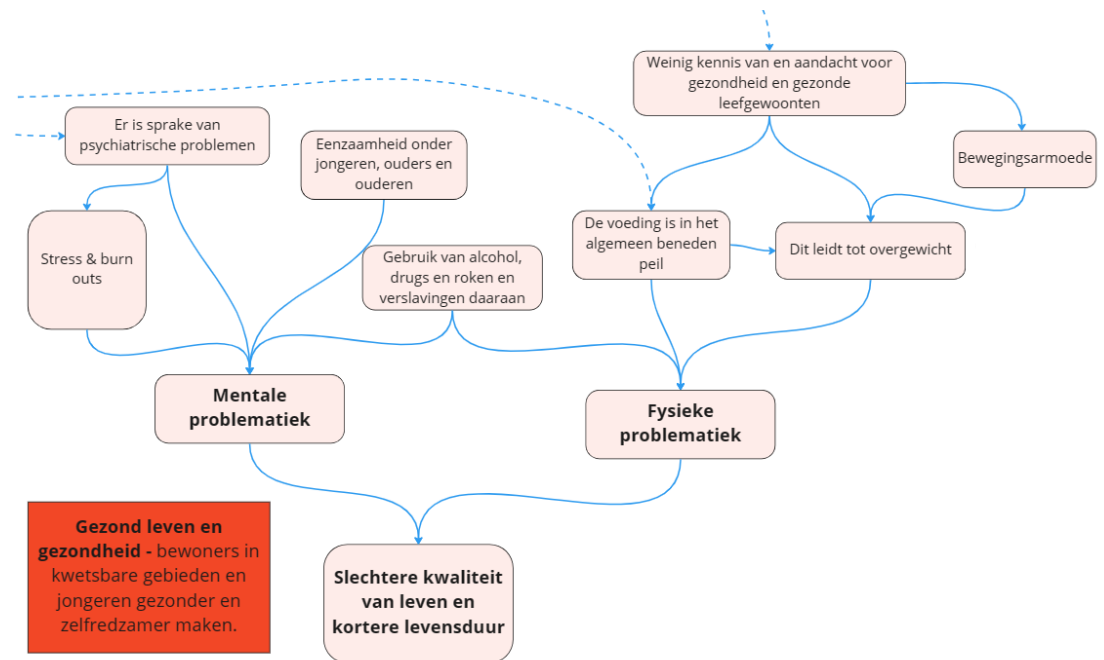
“Overlast van jong en oud op straat, door geluidsoverlast, alcohol-/drugsgebruik, vervuiling, geweld. Gebrek aan huisvesting is een heel groot probleem. Gevolg is o.a. problemen met huisjesmelkers.”

Professional veiligheid, wonen, gezondheid, ouderen, werk en inkomen

6. Gezond leven en gezondheid

Het doel vanuit het NPLV is om bij te dragen aan het streven om bewoners in kwetsbare gebieden en jongeren gezonder en zelfredzamer te maken.

Rondom het thema gezond leven en gezondheid is in de eerste **kennissessie** een inventarisatie gemaakt van problemen en oorzaken daarvan. Rechts op deze pagina zijn de resultaten hiervan schematisch weergegeven. Kort samengevat volgen veel problemen uit het feit dat sprake is van een relatief hoge bestaansonzekerheid onder veel inwoners van Dordt West. Een laag opleidingsniveau en laag inkomen zorgen vaker voor stresssituaties en psychische problemen. Dat zorgt voor mentale problemen. Door het ontbreken van kennis en aandacht voor gezondheid en een gezonde leefstijl bij veel mensen ontstaan ook fysieke problemen. De kwaliteit van leven in het gebied is daardoor relatief slecht en er is sprake van een korter dan gemiddelde levensduur.

Enkele **feiten en cijfers** over Dordt West ondersteunen dit beeld:

- Inwoners van Dordt West ervaren doorgaans een **goede tot zeer goede algemene gezondheidstoestand**: 70 tot 75 procent. Dit ligt net onder het gemiddelde van Dordrecht (76 procent) en Nederland (78 procent). Objectievere statistieken wijzen mogelijk op een gezondheidsproblematiek in Dordt West. Zo wijkt het gros van de indicatoren af in negatieve zin, bijvoorbeeld het aandeel personen dat:
 - minimaal een keer week **sport** is lager (39 procent in Dordt West tegen 44 procent in Dordrecht);
 - ernstig **overgewicht** heeft is hoger (22 procent in Dordt West tegen 19 procent in Dordrecht);
 - **langdurig last van ziekte of beperking** is groter (33 procent in Dordt West tegen 30 procent in Dordrecht);

- en **eenzaamheid** is omvangrijker (16 procent in Dordt West tegen 13 procent in Dordrecht).
- Door bovenstaande in combinatie met de **matige financiële welvaart** (ruim 20 procent van de populatie heeft moeite heeft met rondkomen), is de kans op **angst** of **depressies** een kwart groter dan gemiddeld in de gemeente Dordrecht. In Dordt West ervaren mensen daarom vaker (heel) veel **stress**.
- Al met al zorgen de omstandigheden ervoor dat de **gemiddelde leeftijd van overleden personen lager** is dan in Nederland en de gemeente Dordrecht. Echter, de onderlinge verschillen tussen de wijken binnen Dordt West zijn aanzienlijk. Om de bandbreedte te schetsen: in Oud-Krispijn is de gemiddelde leeftijd van een overleden persoon 70 jaar, terwijl dit in Crabbehof 84 jaar is.

7. Algemene conclusies probleemanalyse Dordt West

Bij de analyse van de uitkomsten van de probleemuitwerkingen op de verschillende thema's is geconstateerd dat er sprake is van een sterke samenhang van de problemen tussen de thema's. Problemen binnen het ene thema zijn de oorzaken van problemen op een ander thema. Hier is niet direct één voorname oorzaak voor aan te wijzen, het is meer te zien als een vicieuze cirkel van problemen waar Dordt West zich in bevindt. Dit is een bekend symptoom als het gaat om analyses en het tegengaan van problematieken in wijken met een verhoogde druk op de leefbaarheid en veiligheid.

Het schema rechts op de pagina tracht deze vicieuze cirkel weer te geven, maar geeft vooral inzicht in het feit dat alles met alles samenhangt en dat de weerbarstigheid van de problematiek waarlijk integraal is. Noot: de pijlers zijn willekeurig gepositioneerd.

Een redeneerlijn die in dit kader uitgewerkt kan worden begint bij de oorsprong van de wijken. Vlak na de oorlog was de woningnood hoog. Destijds is er relatief weinig geïnvesteerd in de kwaliteit van de woningen. Vaak zijn kleine woningen gebouwd voor een doelgroep met een kleine portemonnee. De openbare ruimte heeft die kwaliteitsaandacht ook niet gehad en dat is in de loop der jaren niet sterk veranderd. Mensen wonen hier van generatie op generatie en wonen hier voornamelijk vanwege de betaalbaarheid van de woningen. De omgeving stimuleert niet om uit deze situatie te stappen en het onderwijs en de werkgevers in de omgeving zijn er ook niet op ingericht. Door de relatief hoge bestaansonzekerheid ontstaan gezondheidsproblemen en is de verleiding om de criminaliteit in te gaan groot. Dit zorgt voor veel overlast op straat en in de wijk. Hier begint vervolgens de cirkel opnieuw, want een straatcultuur is ontstaan en voor jongeren met weinig perspectief is het aantrekkelijk om hieraan deel te nemen. En dit leidt tot het stigma die op Dordt West rust, wat op haar beurt het aantrekken van nieuwe bewoners met een andere sociaaleconomische achtergrond bemoeilijkt.

Maar dit is slechts één redeneerlijn, andere zijn ook op te zetten en dat moet ook worden gedaan om tot een goede identificatie te komen van datgene waar op het gebied voornamelijk moet worden ingezet om de problematiek tegen te gaan en ervoor te zorgen dat de leefbaarheids- en veiligheidssituatie in Dordt West weer gelijk wordt getrokken met de rest van Nederland.

Bijlage. Inventarisatie van genoemde factoren tijdens eerste kennissessie (nov. 2022)

